

Կ-292³ -07.06.2022-ՊԻ-011

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
Օ Ր Ե Ն Ք Ը**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության 2004 թվականի նոյեմբերի 9-ի ընտանեկան օրենսգրքի 7-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ երկրորդ նախադասությամբ.

««Հաշտարարության մասին» օրենքով նախատեսված ընտանեկան վեճերով նախքան դատարան դիմելը հաշտարարության իրականացումը պարտադիր է:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակումից մեկ տարի հետո:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ՀԱՇՏԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈԴ՝ Կ-292-07.06.2022-ՊԻ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԵՎ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈԴ՝ Կ-292¹-07.06.2022-ՊԻ-011/1), «ՊԵՏԱԿԱՆ ՏՈՒՐՔԻ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈԴ՝ Կ-292²-07.06.2022-ՊԻ-011/1), ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈԴ՝ Կ-292³-07.06.2022-ՊԻ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈԴ՝ Կ-292⁴-07.06.2022-ՊԻ-011/1), «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈԴ՝ Կ-292⁵-07.06.2022-ՊԻ-011/0) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

№	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
«Հաշտարարության մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝					
1.	Կառավարություն	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետ	Նախագծի 1-ին հոդվածի 1-ին կետում «բաժանման,» բառից հետո լրացնել «երեխայի հետ շփմանը, դաստիարակությանն ու կրթությանը վերաբերող հարցերով» բառերը, իսկ «պարտադիր է,» բառից հետո լրացնել	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			<p>«, բացառությամբ սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերի» բառերը, «երեխայի մերձավոր ազգականների՝ երեխայի հետ շփվելու արգելքները վերացնելու» բառերը հանել: Նույն կետը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր նախադասությամբ.</p> <p>«Սույն մասով սահմանված դրույթի գործողությունը չի տարածվում Հայաստանի Հանրապետության ընտանեկան օրենսգրքի 54-րդ հոդվածի 3-րդ և 4-րդ մասերով, 56-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 57-58-րդ, 60-րդ հոդվածներով, 61-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 62-63-րդ, 66-րդ հոդվածներով սահմանված գործերի նկատմամբ:»</p> <p>Լրացումների նպատակն է հստակեցնել ընտանեկան վեճերի այն շրջանակը, որոնց նկատմամբ սահմանված չէ պարտադիր հաշտարարության պահանջ:</p>		
2.	Կատավարություն	Նախագծի 3-րդ հոդված	<p>Նախագծի 3-րդ հոդվածով առաջարկվող «Հաշտարարության մասին» օրենքի (այսուհետ նաև՝ Օրենք) 5-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 2.1-ին մասով.</p> <p>«2.1. Սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 3-րդ կամ 4-րդ մասերով նախատեսված՝ համապատասխանաբար առանձնացված կամ հատուկ</p>	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			<p>ցանկերում ընդգրկված հաշտարարները կարող են առանց հարգելի պատճառի առկայության հրաժարվել հաշտարարություն իրականացնելուց ոչ ավելի քան մեկ տարվա ընթացքում երեք անգամ:»:</p> <p>Նախագծի 3-րդ հոդվածի 3-րդ կետում «2-րդ» բառերից հետո լրացնել «և 2.1-ին» բառերը:</p> <p>Լրացման նպատակն է կարգավորել հատուկ կամ առանձնացված ցանկերում ընդգրկված հաշտարարների կողմից հաշտարարություն իրականացնելուց հրաժարման դեպքերը:</p>		
3.	Կառավարություն	Նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետ	<p>Նախագծի 6-րդ հոդվածի 3-րդ կետով առաջարկվող Օրենքի 9-րդ հոդվածում լրացվող 7.2-րդ մասում « ժամկետում,» բառից հետո լրացնել « արդարադատության նախարարի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված կարգով» բառերը, ինչպես նաև հանել «անհապաղ» բառը:</p> <p>Փոփոխության նպատակն է հստակեցնել հաշտարարի թեկնածուի ընտրության կարգը:</p>	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

4.	Կառավարություն	Նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին կետ	Նախագծի 9-րդ հոդվածի 1-ին կետով առաջարկվող Օրենքի 11-րդ հոդվածի՝ նոր խմբագրությամբ շարադրվող 1-ին մասի 6-րդ կետում «փաստացի» բառը փոխարինել «առանց հարգելի պատճառի» բառերով, իսկ «կամ խուսափում» բառերը հանել: Նպատակը հաշտարարության ավարտման հիմքի հստակեցումն է:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
5.	Կառավարություն	Նախագծի 9-րդ հոդվածի 3-րդ կետ	Նախագծի 9-րդ հոդվածի 3-րդ կետով առաջարկվող Օրենքի 11-րդ հոդվածի՝ նոր խմբագրությամբ շարադրվող 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3. Հաշտարարության գործընթացն ավարտվում է ֆիզիկական անձ կողմերից մեկի մահվամբ կամ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռով մահացած ճանաչվելով կամ իրավաբանական անձ կողմի լուծարմամբ:»: Կարգավորման էությունը նույնն է պահպանվում, փոփոխության նպատակը հոդվածի դրույթների հստակեցումն է:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
6.	Կառավարություն	Նախագծի 10-րդ հոդված	Նախագծի 10-րդ հոդվածով առաջարկվող Օրենքում լրացվող 11.2-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «նաև» բառից հետո լրացնել «դիմումում նշված՝» բառերը: Նպատակն է հստակեցնել, որ տրամադրվող տվյալները կողմը նշում է դիմումի մեջ:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

7.	Կառավարություն	Նախագծի 11-րդ հոդվածի 4-րդ կետ	<p>Նախագծի 11-րդ հոդվածի 4-րդ կետով առաջակվող Օրենքի 12-րդ հոդվածում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 10-րդ մաս.</p> <p>«10. Երկու կողմի նախաձեռնությամբ հաշտարարության իրականացման դեպքում, եթե կողմերից մեկը սույն հոդվածի 9-րդ մասի իմաստով անվճարունակ ֆիզիկական անձ է, հաշտարարության մյուս կողմը չի ազատվում մինչև երկու ժամ իրականացվող հաշտարարության դիմաց հաշտարարին համամասնորեն վճարելու պարտականությունից:»:</p> <p>Կատարել հոդվածի համարակալման տեխնիկական փոփոխություններ:</p> <p>Նպատակն է հստակեցնել, որ համատեղ նախաձեռնության դեպքում վճարունակ կողմը չի ազատվում հաշտարարության համար համամասնորեն վճարելու պարտականությունից:</p>	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
8.	Կառավարություն	Նախագծի 15-րդ և 16-րդ հոդվածներ	<p>Նշված հոդվածներում «արդարադատության նախարարության պաշտոնական» բառերը փոխարինել «արդարադատության նախարարի կողմից սահմանված» բառերով՝ նկատի ունենալով, որ կայքը պետք է</p>	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			սահմանվի նախարարի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով:		
9.	Կառավարություն	Նախագծի 16-րդ հոդված	Նախագծի 16-րդ հոդվածով առաջարկվող Օրենքի՝ նոր խմբագրությամբ շարադրվող 16-րդ հոդվածի 6-րդ մասում «օրվա ընթացքում» բառերից հետո լրացնել «որոշում կայացնելով» բառերը: Նպատակն է հստակեցնել նախարարին տրված լիազորությունը:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
10.	Կառավարություն	Նախագծի 20-րդ հոդված	Նախագծի 20-րդ հոդվածով առաջարկվող Օրենքի՝ նոր խմբագրությամբ շարադրվող 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «այդ մարմիններում աշխատում են առանց վարձատրության» բառերը փոխարինել «չեն վարձատրվում» բառերով՝ հաշվի առնելով անդամների կողմից իրականացվող գործառույթների բնույթը:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
11.	Կառավարություն	Նախագծի 21-րդ հոդված	Նախագծի 21-րդ հոդվածով առաջարկվող Օրենքում լրացվող 21.4-րդ հոդվածում լրացնել նոր 11-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ. «11. Սույն հոդվածի 5-րդ և 10-րդ մասերով սահմանված դեպքերում տեղակալի բացակայության կամ լիազորությունների իրականացման անհնարինության դեպքում հաշտարարների ինքնակարգավորվող կազմակերպության նախագահի	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			<p>պարտականությունները կատարում է հաշտարարների ինքնակարգավորվող կազմակերպության խորհրդի անդամ չհանդիսացող տարիքով ավագ հաշտարարը:»</p> <p>Նպատակն է տեղակալի բացակայության դեպքում ապահովել ԻԿԿ նախագահի գործառույթների իրականացումը տարիքով ավագ հաշտարարի կողմից:</p>		
12.	Կառավարություն	Նախագծի 23-րդ հոդված	<p>Նախագծի 23-րդ հոդվածով առաջարկվող Օրենքում լրացվող 23.6-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 1-2-րդ կետերում «կարգապահական տույժի կիրառում» բառերը հանել՝ բառերի կրկնությունից խուսափելու նպատակով:</p>	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
13.	Կառավարություն	Նախագծի 24-րդ հոդվածի 2-րդ, 5-րդ և 9-րդ մասեր	<p>Նախագծի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասում կատարել տեխնիկական բնույթի խմբագրում՝ «մասերի» բառը փոխարինել «կետերի» բառով, «ինչպես նաև Օրենքի 17-րդ հոդվածի 5-10-րդ մասերում Օրենքի 17-րդ հոդվածի 4-րդ մասի վերաբերյալ» բառերը հանել՝ միևնույն կարգավորման անհարկի կրկնությունից խուսափելու նպատակով, «մտնում» բառից հետո լրացնել «Օրենքի 17-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված հաշտարարների հատուկ ցանկը առնվազն 15 արտոնագրված հաշտարարով համալրվելու դեպքում, բայց ոչ շուտ</p>	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			<p>քան» բառերը: Նպատակն է դրույթի ուժի մեջ մտնելը պայմանավորել արտոնագրված հաշտարարների թվով՝ պարտադիր հաշտարարության արդյունավետ իրականացման ապահովման նպատակով:</p> <p>Նախագծի 24-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «վեց ամսվա» բառերը փոխարինել «մեկ տարվա» բառերով՝ վերապատրաստման գործընթացի առավել արդյունավետ կազմակերպման նպատակով:</p> <p>Նախագծի 24-րդ հոդվածի 9-րդ մասում «ստեղծումը» բառից հետո լրացնել «և գործարկումը» բառերը, իսկ «նշանակվում է» բառերից հետո լրացնել «արդարադատության նախարարի ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված կարգով» բառերով:</p> <p>Նպատակը նախագծում սահմանված լիազորող նորմի հստակեցումն է:</p>		
<p>«Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքում լրացումներ և փոփոխություններ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝</p>					
1.	Կատավարություն	Նախագծի 2-րդ հոդված	<p>Նախագծի 2-րդ հոդվածը հանել՝ պայմանավորված Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական դատավարության (այսուհետ նաև՝ Օրենսգիրք) օրենսգրքի 187-րդ հոդվածով սահմանված կարգավորման կրկնությամբ:</p>	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			Կատարել հոդվածների համարակալման տեխնիկական բնույթի փոփոխություններ:		
2.	Կառավարություն	Նախագծի 8-րդ հոդված (նոր համարակալմամբ 7-րդ հոդված)	Նախագծի 8-րդ հոդվածի (նոր համարակալմամբ 7-րդ հոդված) 2-րդ կետում կատարել տեխնիկական բնույթի վրիպակի խմբագրում: Նույն հոդվածի 5-րդ կետով լրացվող 9-րդ մասում «դատարանը» բառից հետո լրացնել «, ստուգելով «Հաշտարարության մասին» օրենքի 9.1-ին հոդվածով նախատեսված փոխկապակցվածության հիմքերի կամ 9.1-ին հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված հանգամանքների առկայության հանգամանքը,» բառերը, իսկ «հաշտարարի» բառից հետո լրացնել «նոր» բառը: Նպատակն է սահմանել փոխկապակցվածության հիմքերի առկայությունը դատարանի կողմից ստուգելու հնարավորությունը:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:
3.	Կառավարություն	Նախագծի նոր 9-րդ հոդված	Հոդվածի լրացմամբ պայմանավորված՝ նախագծի հոդվածների համարակալումը փոխել: Օրենսգրքի 192-րդ հոդվածի 4-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 8-րդ կետով. «8) «Հաշտարարության մասին» օրենքով սահմանված դեպքերում պետական բյուջեից կողմին վճարման ենթակա գումարի չափի վերաբերյալ:»:	Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:	Ընդունվել է:

			<p>Լրացման նպատակն է սահմանել դատարանի իրավասությունը նշել պետական բյուջեից վճարման ենթակա գումարի չափը:</p>		
<p>«Պետական տուրքի մասին» օրենքում լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ՝</p>					
1.	Կառավարություն	Նախագծի 2-րդ հոդված	<p>«30» թիվը փոխարինել «10» թվով: Նպատակն է նվազեցնել սահմանված պետական տուրքի չափը:</p>	<p>Ընդունվել է: Կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>